

Sognepræst Eva Tøjner Götke:

Forsøg ikke at forstå

- om påskens mysterium

I Auschwitz var der en fange, der i bunden af sin madskål havde indridset ordene:

Forsøg ikke at forstå. Når den vandige suppe var væk, mødtes han af denne opfordring. Det fortæller forfatteren Primo Levi i sin bog *Hvis dette er et menneske.*

Levi overlevede udryddelseslejren, og var ikke stolt af det, men følte sig forpligtet til at vidne om det Helvede, han havde oplevet. Han ville beskrive, hvad der skete. Ikke forstå hvorfor. Det havde den unge fange lært ham. I Auschwitz var de uden for verden, uden for al moral, uden for al retfærdighed. ”Auschwitz var et sted, hvor mennesker led og døde. Der er intet at forstå.”

Vi er allerede i dag kommet på lang afstand af forbrydelserne. Vi har hørt så meget om koncentrationslejrene, at det næsten preller af. Og det er smerten.

Måske har mange det på samme måde med korset. Vi har vænnet os til at se Jesus hænge dér på korset, at betydningen af det er prellet af. Jesus døde på korset for alle de mennesker, der lider og hvis lidelse bliver glemt. Han døde for alle de mennesker, der ikke får en begravelse, men navnløst bliver kastet i en massegrav. Hans lidelse og død skal vi huske, ikke forsøge at forstå. For lidelsen og døden og ondskaben kan vi ikke forstå. Og vi *bør* ikke begribe den. For at begribe den er næsten det samme som at retfærdiggøre det, der skete og sker igen og igen.